

Dosar nr.5/P/2015

SECȚIA PENTRU PROCURORI ÎN MATERIE DISCIPLINARĂ

HOTĂRÂREA NR. 6P

Ședința publică din 11 noiembrie 2015

Președinte procuror

Procuror

Procuror

Procuror

Procuror

Pe rol fiind soluționarea acțiunii disciplinare formulată de Inspekția Judiciară împotriva pârâtei T. C. M., procuror șef al Serviciului de prevenire și combatere a criminalității economico – financiare din cadrul Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Structura Centrală, având ca obiect săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) și t) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, au răspuns Inspekția Judiciară, prin reprezentanți, inspeciori judiciari A. S. și G. A. și pârâta procuror T. C. M., personal și asistată de avocat P. I., cu împuternicire avocațială nr..../ 09.09.2015 depusă la dosar.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier, care învederează faptul că la data de

9.11.2015 au fost depuse la dosar note scrise formulate de domnul avocat P. I., precum și concluzii scrise formulate de pârâta procuror T. C. M.

Nemaifiind alte cereri de formulat ori probe de administrat, Secția constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul părților pe fondul cauzei.

Inspekția Judiciară, prin reprezentant, apreciază că în cursul cercetării disciplinare, ca și în cursul judecării acestei cauze, a rezultat în mod evident faptul că întârzierea în nesoluționarea cauzei timp de 8 ani de zile a fost ca urmare a atitudinii pasive, culpabile a doamnei procuror și dovada cea mai elocventă în acest sens este dată de faptul că după depunerea raportului de expertiză, rechizitoriul a fost finalizat în două luni. Aceasta dovedește faptul că urmărirea penală era finalizată încă din 2006 – 2007, cum de altfel a declarat și doamna procuror, și singurul motiv care a dus la tergiversarea soluționării cauzei este neluarea măsurilor legale pentru depunerea raportului de expertiză de către pârâta procuror. În consecință, solicită aplicarea unei sancțiuni corespunzătoare pentru abaterile prevăzute de art.99 lit. h) și t) din Legea nr. 303/2004.

Pârâta procuror, prin avocat, solicită respingerea acțiunii disciplinare pentru motivele expuse în notele scrise depuse la dosar. Arată că pârâtei i se reproșează că a încălcat mai multe texte de lege, respectiv art.13 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, art.91 din Legea 303/2004, art.8, art.176, art.283 alin.4 lit.c) și art.306 din Codul de procedură penală.

În opinia sa nu i se poate reproșa doamnei procuror că a încălcat, începând cu 2007, până în 2014, niște texte de lege care nu existau, respectiv art.8, art.176, art.283 alin.4 lit.c) și art.306 din Codul de procedură penală. Dacă se referă numai la nerespectarea acelor texte din noul cod de procedură penală, acțiunea disciplinară este lipsită de noimă, pentru că nu i se poate reproșa întârzierea repetată în soluționarea cauzei, fiindcă de la 01.02.2014, când a intrat în vigoare noul cod de procedură penală și până la data formulării acțiunii disciplinare este o perioadă

[REDACTED]

scurtă de timp, mai mică decât cea indicată de Inspekția Judiciară cu ocazia controlului de fond efectuat la DIICOT, împrejurare în care s-a apreciat că pentru cunoașterea unui dosar și pentru pregătirea finalizării este nevoie de cel puțin 4 ani.

Constituie abatere disciplinară, potrivit art.99 lit.h) din Legea 303/2004 „nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor”, însă nu a găsit în niciun text de lege, nicio atribuțiune funcțională reglementată ca obligație procedurală de a soluționa cu celeritate cauzele instrumentate. Pentru a fi abatere, trebuie să existe un text de lege care să oblige, să țină de statutul profesiei.

Dacă doamna procuror este cercetată disciplinar pentru nerespectarea termenelor, Inspekția Judiciară ar trebui să analizeze care sunt reperele temporare, termenele procedurale stabilite doamnei procuror, în raport de care se poate calcula întârzierea. De asemenea, reclamanta este datoră să precizeze în ce fel e repetată acțiunea pârâtei, prin omisiunea continuă, în forma neglijenței, în cazul unui singur dosar, încălcarea dispozițiilor legale privind soluționarea cu celeritate a cauzelor și în ce fel e repetată, în aceleași condiții, întârzierea în efectuarea lucrărilor câtă vreme, neglijența, formă a culpei, exclude „rezoluția delictuală”, strict specifică faptelor săvârșite cu intenție.

În ce privește abaterea disciplinară prev. de art.99 lit.t) arată că dacă fapta este repetată, neglijența este incompatibilă cu abaterea, neputându-se vorbi de abateri repetate din culpă. Pentru aceste motive, consideră că acțiunea este nelegală și netemeinică.

Pârâta procuror, personal, arată că își susține concluziile scrise depuse la dosar și solicită pentru motivele arătate în scris, respingerea acțiunii disciplinare exercitate împotriva sa, ca lipsită de temei legal.

În raport cu dispozițiile de la litera h) și de la litera t), susține că întârzierea repetată nu poate exista în condițiile în care se vorbește despre un singur dosar.

Solicită să se aibă în vedere declarațiile expertei, care a fost audiată atât în fața Inspecției Judiciare cât și în fața Secției, ocazie cu care a indicat că a fost întrebată de mai multe ori cu privire la stadiul lucrării și în cât timp o termină. De asemenea, arată că experta întrebată în mod expres, a susținut că neîntocmirea de către procuror a proceselor verbale, respectiv nedepunerea documentelor de către expertul parte, nu au reprezentat motive de nesoluționare la termen a raportului de expertiză, ci volumul de activitate propriu al acesteia a determinat finalizarea raportului de expertiză într-un termen atât de lung, situație în care consideră că nu se poate reține culpa procurorului, neexistând niciun text legal care să prevadă obligativitatea magistratului procuror sau judecător, de a dispune în scris termene pentru finalizarea raportului de expertiză.

Consideră că în condițiile în care se discută despre un singur dosar, care a fost soluționat prin rechizitoriu, cu probatoriul complet administrat, nu se poate vorbi de gravă neglijență.

În raport de volumul său de activitate, arată că din raportul Inspecției Judiciare din 2013, s-a constatat de către Inspecția Judiciară că media de soluționare a dosarelor pe serviciul economic este de 8 dosare pe an de procuror, or, în condițiile în care media de soluționare a dosarelor sale a fost de 34 dosare în fiecare an, consideră că nu se poate vorbi de gravă neglijență prin întârzierea soluționării unui singur dosar, care între timp a fost și trimis în judecată, cu probatoriul complet administrat.

SECȚIA PENTRU PROCURORI

Deliberând asupra acțiunii disciplinare de față, reține următoarele:

Prin acțiunea disciplinară înregistrată pe rolul Secției pentru procurori în materie disciplinară sub nr. 5/P/2015, Inspecția Judiciară - Direcția de Inspecție

Judiciară pentru procurori a solicitat, ca prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună aplicarea uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 100 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pârâtei T. C., procuror șef al Serviciului de prevenire și combatere a criminalității economico – financiare din cadrul Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura Centrală, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzută de dispozițiile art. 99 lit. h și t din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, constând în aceea că a nerespectat în mod repetat și din motive imputabile dispozițiile legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor ori întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, din motive imputabile, respectiv și-a exercitat funcția cu gravă neglijență.

În motivarea acțiunii disciplinare, în esență, în ceea ce privește abaterea disciplinară prevăzută de dispozițiile art. 99 lit. h din Legea nr. 303/2004, s-a reținut că pârâta T. C. M. nu a respectat dispozițiile art. 91 din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, care preved că magistrații sunt obligați să soluționeze cauzele într-un termen rezonabil, dar și prevederile art. 13 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, care prevăd că magistrații sunt datori să depună diligența necesară în vederea îndeplinirii lucrărilor, cu respectarea termenelor legale.

Relativ la abaterea disciplinară prevăzută de dispozițiile art. 99 lit. t teza a II-a din Legea nr. 303/2004 s-a reținut că pârâta T. C. M. cu ocazia instrumentării dosarului nr. .../.../.../2005, a manifestat o atitudine de pasivitate, din culpa sa profesională, lăsând cauza în nelucrare timp de peste 7 ani, datorită neluării măsurilor pentru finalizarea și depunerea raportului de expertiză financiar contabilă dispus în cauză.

În drept, Inspecția Judiciară și-a întemeiat acțiunea disciplinară pe dispozițiile art.47 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 317/2004 republicată și modificată.

În dovedirea acțiunii, Inspecția Judiciară a arătat că pe parcursul cercetării disciplinare a fost administrată proba cu înscrisuri și proba testimonială constând în audierea martorilor T. A. și T. M. La data de 20.05.2015 a fost audiată pârâta T. C. M.

Referitor la dosarele nr....../...../2004, .../...../2008, .../...../2009 și/...../2010, indicate în sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare, prin rezoluția din 09.06.2015 s-a dispus clasarea sesizării cu privire la abaterea disciplinară prev. de art. 99 lit.h din Legea nr. 303/2004. S-a reținut că în aceste dosare, deși au o vechime foarte mare, s-au efectuat totuși acte de cercetare de către ofițerii de poliție judiciară delegați sau de către doamna T. C. M. în fiecare an, iar termenele de prescripție se situează între 2020 și 2022. S-a constatat că la data efectuării cercetării disciplinare dosarul nr./...../2004 a fost soluționat prin rechizitoriul din 27.02.2015. De asemenea, s-a avut în vedere volumul foarte mare de muncă care l-a necesitat aceste cauze complexe în care au fost cercetate un număr mare de persoane organizate în grupuri infracționale, precum și existența unor activități infracționale multiple, la care se adaugă și atribuțiile de conducere exercitate de aceasta în ultimii ani.

Doamna procuror șef T. C. din cadrul DIICOT – Structura Centrală a depus întâmpinare la acțiunea disciplinară prin care a invocat atât aspecte de nelegalitate a acțiunii disciplinare cât și de netemeinicie. Astfel, a susținut că pentru existența abaterii disciplinare prevăzute de dispozițiile art. 99 lit. h din Legea nr. 303/2004, este necesar caracterul repetat al nerespectării dispozițiilor legale privind soluționarea cu celeritate a cauzei. Ori, în speță, nu este întrunită această cerință, întrucât obiectul sesizării îl constituie întârzierea în instrumentarea unui singur dosar de urmărire penală, respectiv dosarul nr./...../2015, nefiind realizat caracterul repetitiv al presupusei încălcări a prevederilor legale și convenționale privitoare la

[REDACTED]

[REDACTED]

soluționarea cu celeritate a cauzelor. Susține că simpla folosire a pluralului substantivelor „cauze” și „lucrări” indică fără echivoc intenția legiuitorului în sancționarea unui tipar comportamental al magistratului care să privească un număr mai mare de două cauze sau lucrări. În ceea ce privește grava neglijență în exercitarea funcției arată că aceasta presupune o vădită contradicție între dispozițiile legale ce se presupun a fi încălcate și conduita magistratului. Susține că nu orice nesocotire a normelor procedurale este aptă a corespunde prevederilor Legii 303/2004, ci numai acea încălcare care prin severitatea ei conduce la vătămarea iremediabilă a drepturilor subiecților procesuali ori a actului de justiție în genere.

La data de 31.07.2015 Inspecția Judiciară a depus la dosarul cauzei raspuns la întâmpinare, prin care s-a arătat că, având în vedere termenele generale de soluționarea a cauzelor cu urmărirea penală începută, tergiversarea repetată a lucrărilor într-un singur dosar poate constitui abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit h din Legea nr. 303/2004. Relativ la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit t din Legea nr. 303/2004 arată că pârâta invocă ca argument propria culpă manifestată în instrumentarea cauzei, apreciind că neluarea măsurilor pentru finalizarea expertizei dispuse în cauză și neefectuarea actelor de urmărire penală impuse de cauză, constituie obiectul independenței magistratului procuror în modul cum instrumentează cauza.

În cursul cercetării judecătorești, la termenul de judecată din data de 30.10.2015, Secția a procedat la audierea pârâtei procuror.

În cauză a fost administrată proba cu înscrisuri și proba testimonială, respectiv audierea martorilor T. A., M. D. și A. C.

Prin încheierea de ședință din data de 30.10.2015 Secția a respins excepțiile invocate de pârâtă, prin apărător ales, privind nulitatea procesului – verbal de sesizare din oficiu întocmit la data de 19.01.2015 de către inspecorul șef al Inspecției Judiciare și depășirea termenului de prelungire a duratei verificărilor prealabile, cu 6 zile, ca nefondate, pentru considerentele expuse în cuprinsul

7

acesteia.

Din analiza materialului probator administrat în cauză, Secția pentru procurori în materie disciplinară reține următoarea situație de fapt:

Urmare a controlului dispus prin Ordinul nr. .../2014 al Inspectorului Șef al Inspecției Judiciare, având ca obiect „Verificarea măsurilor luate de procurori și conducerea parchetului în vederea soluționării dosarelor mai vechi de 5 ani de la data sesizării”, inspectorii judiciari au constatat existență indiciilor privind săvârșirea abaterii disciplinare prev. de art. 99 lit. „h” din Legea nr. 303/2004, modificată și republicată, de către doamna procuror șef T. C. M., motiv pentru care prin referatul din data de 14.01.2015 au propus sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare. Astfel, prin procesul - verbal al insectorul șef din data de 19.01.2015, Inspecția Judiciară s-a sesizat din oficiu cu privire la faptul că, pe rolul doamnei procuror șef serviciu T. C. M., existau un număr de 5 cauze mai vechi de 5 ani de la prima sesizare, respectiv dosarele nr. .../.../.../2004, .../.../.../2005, .../.../.../2008, .../.../.../2009 și .../.../.../2010. S-a apreciat că sunt necesare verificări sub aspectul comiterii abaterii disciplinare prev. de art. 99 lit. „h” din Legea nr. 303/2004, modificată și republicată, referitor la întârzierea în mod repetat și imputabil a acestor lucrări.

Verificările prealabile efectuate în cauză au fost finalizate la data de 15.04. 2015, ocazie cu care s-a constatat că există indicii cu privire la săvârșirea abaterilor disciplinare prev. de art. 99 lit. h și t teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată de către doamna procuror șef serviciu T. C. M. din cadrul DIICOT – Structura Centrală.

Prin rezoluția din data de 16.04.2015 s-a dispus începerea cercetării disciplinare față de doamna procuror șef serviciu T. C. M. din cadrul DIICOT – Structura Centrală pentru comiterea abaterilor disciplinare prev. de art. 99 lit. h și t teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată.

În cadrul cercetării disciplinare, la data de 20.05.2015, s-a procedat la ascultarea doamnei procuror șef serviciu T. C. M. A fost administrată proba cu înscrisuri și proba testimonială privind audierea martorilor: T. A. și T. M. Prin rezoluția din data de 21.05.2015 Inspekția Judiciară a admis în parte cererea de probe formulată de doamna procuror șef serviciu T. C. M.

La data de 04.06.2015 a fost finalizată cercetarea disciplinară, toate probele administrate fiindu-i prezentate la data 03.06.2015 pârâtei, împrejurare în care aceasta nu a formulat obiecțiuni.

În fapt, Secția pentru procurori reține următoarele:

Doamna procuror T. C. M. își desfășoară activitatea în cadrul DIICOT Structura centrală - Serviciul de prevenire și combatere a criminalității economico-financiare, din anul 2004 și până în prezent. În data de 20.05.2013 a fost delegată ca șef al acestui serviciu. La 04.12.2013, prin Hotărârea nr. .../2013 a Consiliului Superior al Magistraturii a fost numită în această funcție, pe o perioadă de 3 ani.

În calitate de șef al Serviciului de prevenire și combatere a criminalității economico-financiare pârâta avea spre îndeplinire atribuțiile de conducere stabilite prin art. 18 din Ordinul nr. .../C/15.04.2009 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a DIICOT.

În toată această perioadă, pârâta a avut spre soluționare și dosare penale, unele dintre acestea în regim de urmărire penală proprie.

Dosarul penal nr. .../.../.../2005 a fost repartizat la data de 17.11.2005 spre soluționare doamnei procuror șef serviciu T. C. M., ca urmare a sesizării formulate de Oficiul Național pentru Combaterea Spălării Banilor și privește mai mulți cetățeni moldoveni și români, cercetați pentru săvârșirea în perioada 2001 – 2004 a mai multor infracțiuni, printre care, constituire și apartenență la un grup de criminalitate organizată, spălare de bani și evaziune fiscală, prejudiciul stabilit de Garda Financiară – Comisariatul General fiind de 86.705.369.520 Rol.

În cursul anului 2006, în această cauză au fost puse sub învinuire 21 persoane. Dintre acestea, față de 3 persoane a fost pusă în mișcare acțiunea penală și au fost dispuse măsuri preventive.

La data de 01.09.2006 pârâta a dispus efectuarea în cauză a unei expertize financiar contabile, fiind desemnat ca expert doamna T. A. – din cadrul CECCAR filiala B.... A fixat termen de finalizare a expertizei data de 15.10.2006, care nu a fost respectat de către expert.

La data de 12.12.2006, expertul a predat, pe bază de proces verbal, doamnei T. C. M. un draft al raportului de expertiză care cuprindea 278 pagini, 228 anexe și concluziile pentru obiectivele 1-5, pe un suport de stocare a datelor – memori-stick. La această dată a fost fixat un nou termen de finalizare a celorlalte obiective, respectiv data de 15.01.2007 și a fost achitată o parte din onorariul expertului desemnat.

La data de 21.12.2006 învinuitul M. L. V. a solicitat desemnarea unui expert parte, cerere care a fost admisă de către pârâtă, în cauză fiind desemnat ca expert parte al acestuia doamna T. M.

Ulterior, aceasta a procedat la chemarea expertului desemnat și a expertului parte la sediul parchetului pentru a stabili modalitatea de lucru, ocazie cu care expertul parte s-a angajat că va pune la dispoziție documentele financiar contabile ale celor 3 societăți aparținând clientului său. Această obligație a expertului parte nu s-a concretizat, din dosarul cauzei rezultând că în realitate era vorba de „firme fantomă”.

În anul 2006-2007, pârâta a procedat la efectuarea unei cereri de comisie rogatorie în Republica M... De asemenea, aceasta s-a deplasat personal în Republica M... pentru audierea unor martori și învinuiți.

În cursul anului 2006, pârâta a procedat la instituirea de măsuri asiguratorii, în acest sens fiind depuse la dosar ordonanțele din data de 21.08.2006 și 11.09.2006 de

luare a măsurii asiguratorii a sechestrului privind toate bunurile mobile și imobile aparținând învinuiților și inculpaților, respectiv părților responsabile civilmente din cauză, măsuri care au subzistat până la întocmirea rechizitoriului.

Ulterior, urmărirea penală a stagnat până în anul 2015.

La data de 17.02.2015 doamna expert T. A. a fost citată de către pârâtă la sediul DIICOT în vederea lămuririi motivelor nefinalizării până la această dată a raportului de expertiză financiar-contabilă dispus în cauză. Cu această ocazie expertul T. A. a arătat faptul că lucrarea a fost realizată în proporție de 90%, însă hardul extern pe care au fost salvate toate fișierele în care au fost culese datele contabile ale societăților comerciale implicate s-a deteriorat și nu mai poate fi utilizat, fiind necesară refacerea integrală a acestora. Expertul a precizat că raportul de expertiză este aproape finalizat, urmând a fi redactate doar concluziile finale și-l va depune în termen de maxim 10 zile.

La data de 17.03.2015 doamna expert T. A. a predat pârâtei raportul de expertiză efectuat în cauză, care conținea un nr. de 670 pagini și un nr. de 163 anexe.

La data de 25.05.2015 pârâta T. C. M. a emis rechizitoriul, prin care a dispus trimiterea în judecată a 15 inculpați pentru săvârșirea, în concurs real, a infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat, evaziune fiscală, folosire de acte falsificate la autoritățile vamale și spălare de bani.

Cu privire la abaterile disciplinare reținute în sarcina sa, pârâta a arătat următoarele: serviciul în care își desfășoară activitatea este subdimensionat din punct de vedere al numărului de procurori care își desfășoară activitatea în cadrul acestuia, raportat la competența materială stabilită prin lege. Precizează că în perioada 2005-2013 a avut în lucru între 30 și 40 dosare de urmărire penală, în condițiile în care toate infracțiunile date în competența acestui serviciu presupun existența unui grup infracțional organizat.

De asemenea, arată faptul că în perioada 27-31 mai 2013 Inspekția Judiciară a mai efectuat un control la DIICOT având ca obiect măsurile luate de procurori în dosarele privind evaziunea fiscală și spălarea de bani, în cadrul căruia a fost verificat și dosarul penal nr. .../.../.../2005, ocazie cu care s-a reținut că „procurorii nu au putut acționa în mod corespunzător în toate situațiile pentru solutionarea cu operativitate a tuturor cauzelor datorită unor motive obiective, vizând în mod deosebit specificul activității, determinat de complexitatea cauzelor aflate în lucru, fluctuația de personal și reorganizarea unor compartimente; au fost situații când dosarele au rămas în nelucrare perioade mari de timp însă acestea trebuie apreciate în contextul întregii activități și al duratei de timp necesară pentru finalizarea unor dosare de complexitatea celor instrumentate de acest serviciu, în condițiile în care verificările au relevat faptul că perioada minimă necesară pentru finalizarea cercetărilor într-un singur dosar este apreciabilă în ani, iar numărul maxim de dosare soluționate într-un an de procurorii din cadrul acestui serviciu este de 8 dosare”

A arătat că prioritățile sale au fost, de regulă, dosarele având ca obiect infracțiuni în derulare, cauzatoare de mari prejudicii, în scopul stopării activității unor grupări infracționale ce acționau la momentul instrumentării cauzelor, ceea ce în urma declanșării momentului operativ a impus luarea unor măsuri preventive. Susține că s-a concentrat pe soluționarea cauzelor în care erau luate măsuri preventive, în termenul de 180 de zile.

Referitor la dosarul penal nr. .../.../.../2005 arată că i-a fost repartizat în luna octombrie 2005, iar în cursul anului 2006 a făcut toate demersurile pentru administrarea cu celeritate a probelor, urmărind și conservarea mijloacelor de probă administrate până la acel moment.

Astfel, precizează că în anul 2006 a efectuat acțiuni complexe de administrare a probatoriului cum ar fi: ridicarea de înscrisuri, solicitarea de relații de la autoritățile cu atribuții de control și verificare, perchezitii domiciliare și

informatică, ridicarea de medii de stocare. Susține că a instituit măsuri asigurătorii pentru a se asigura recuperarea prejudiciului, care au subzistat până la întocmirea rechizitoriului, respectiv luna mai 2015.

La data de 1 septembrie 2006 a dispus efectuarea unei expertize financiar-contabilă, ocazie cu care a predat expertului desemnat documentele financiar – contabile pe care le deținea la acel moment. La data de 15.11.2006 a dispus schimbarea încadrării juridice și extinderea urmăririi penale față de alte 16 persoane sub aspectul infracțiunilor de evaziune fiscală, spălare de bani, precum și folosirea de documente false la autoritatea vamală.

Confirmă că la data de 12.12.2006 a primit de la expertul desemnat în cauză un draft al raportului de expertiză.

Susține că în data de 21.12.2006 a admis cererea formulată de învinuitul M. L. V., care a solicitat desemnarea unui expert parte. Ulterior a chemat expertul desemnat și expertul parte pentru a stabili modalitatea de lucru, ocazie cu care expertul parte și-a exprimat obligația de pune la dispoziție documentele financiar-contabile ale celor 3 societăți aparținând clientului sau. Menționează că expertul parte nu și-a respectat obligația pe care și-o asumase, iar din probatoriu a reieșit că cele 3 societăți comerciale la care acesta a făcut referire erau firme „fantomă”.

Susține că în cadrul urmăririi penale a reușit să indentifice contabilă acelor societăți, pe care a audiat-o în calitate de martor în decembrie 2006, și care a pus la dispoziție mai multe documente, care au fost predate, prin procesele verbale din 12.12.2006, 21.12.2006, 15.01.2007, 19.01.2007, 26.01.2007, expertului desemnat.

Susține că în perioada 2006 – 2015 a avut mai multe întâlniri cu expertul desemnat în cauză, ocazie cu care i-a solicitat să-i fie comunicat stadiul expertizei și să o finalizeze. Arată că, în mod repetat, expertul i-a comunicat că este foarte aglomerat având în lucru o serie de alte expertize mari.

Nu a bănuț expertul de rea-credință, motiv pentru care a apreciat că nu se impunea schimbarea acestuia, având în vedere și volumul mare de informații și înscrisuri care trebuiau valorificate în cadrul expertizei, întrucât schimbarea acestuia ar fi impus luarea de la capăt a tuturor procedurilor, în condițiile în care până în luna decembrie 2006 au fost predate expertului câteva zeci de volume, aproximativ 60-80, în care se aflau înscrisuri financiar contabile, iar după 2006 au fost puse la dispoziția acestuia încă 106 dosare conținând documente și informații care implicau modificarea conținutului raportului inițial intermediar prezentat de expertul desemnat în 2006.

Arată că raportul intermediar a avut cu aproximație 200 de file, iar la finalizare, raportul de expertiză a avut mai mult de 600 file, la care s-au adăgat și anexele.

Precizează că în anul 2007 a solicitat efectuarea de comisii rogatorii în Republica M..., pentru că o parte din învinuiți se sustrăgeau de la urmărire penală, iar o parte din aceștia erau cetățeni moldoveni. Arată că cererea de comisie rogatorie a fost dispusă în 21 decembrie 2006, ocazie cu care a solicitat citarea în vederea audierii a unui număr de 11 învinuiți, precum și ridicarea și punerea la dispoziție a documentelor financiar contabile aparținând unui număr de aproximativ 45 societati comerciale din Republica M..., furnizori și transportatori de mărfuri.

Sușține că în luna iulie 2007 a participat în Republica M... la audierea martorilor și învinuiților, materialele rezultate în urma comisiilor rogatorii fiind transmise din Republica M... abia în luna decembrie 2007, acestea fiind predate de îndată expertului desemnat în cauză.

Arată că în luna decembrie 2007 întreg probatoriul era finalizat, cu excepția raportului de expertiză, care era esențial pentru a se aprecia dacă se mai impunea administrarea și a altor probe sau schimbarea încadrării juridice.

Precizează că din luna decembrie 2007 și până la începutul anului 2015 a avut mai multe discuții cu expertul desemnat, ocazie cu care a întrebat despre stadiul lucrărilor și a cerut finalizarea raportului de expertiză, însă aceste cereri nu s-au concretizat într-un proces verbal sau alt înscris.

Arată că în anul 2014 când i s-a adus la cunoștință de către expertul desemnat în cauză că suportul electronic pe care erau stocate datele s-a deteriorat, a luat decizia de a-i pune la dispoziție toate datele pe care le deținea în calculatorul său, tocmai pentru a urgenta efectuarea expertizei, predarea datelor făcându-se pe bază de proces verbal în anul 2015, dată la care i-a solicitat imperativ să finalizeze raportul de expertiză. Deși îi solicitase finalizarea expertizei în termen de 10 zile, expertul a înaintat raportul de expertiză în 30 de zile.

Precizează că a mai desemnat acest expert și în alte cauze, ocazie cu care a dispus o expertiză în anul 2007 - finalizată în 2008, iar cealaltă a dispus-o în 2010 - finalizată în ianuarie 2015.

Susține că este de notorietate faptul că niciun procuror din cadrul DIICOT nu poate soluționa o astfel de cauză într-un termen scurt.

Arăt că cel mai apropiat termen de prescripție care s-ar putea împlini în această cauză în fața instanței de judecată ar fi sfârșitul anului 2016 pentru infracțiunea de evaziune fiscală, iar pentru celelalte infracțiuni termenul este mult mai lung.

Susține că în perioada 2006 - 2015 expertul desemnat i-a pus la dispoziție mai multe materiale de lucru, respectiv tabele XL, centralizatoare de date, care s-au regăsit în final valorificate în raportul final de expertiză, însă aceste date nu erau concepute ca un draft de raport, singurul proiect inițial fiind cel din anul 2006.

Martora T. A. a arătat că la data de 01.09.2006 a fost desemnată expert în dosarul penal nr. .../.../.../2005 al DIICOT. Susține că i-au fost fixate un număr de 8 obiective, cu referire la un număr de 18 societăți comerciale, cu privire la

activități comerciale desfășurate în perioada 2001-2006, termenul de finalizare a expertizei fiind fixat pentru data de 15.10.2006. Precizează că a primit în total 102 dosare, fiecare având în medie 300 de file. Inițial i-au fost puse la dispoziție un număr de 60 de dosare, iar ulterior, ca urmare a solicitării sale scrise, a mai primit 42 de dosare, ultimele dintre acestea în jurul datei de 30.11.2006.

Arată că la data de 12.12.2006, urmare a faptului că a finalizat în mare parte lucrările raportului de expertiză (în proporție de 80%) a predat, pe bază de proces verbal, doamnei T. C. M. un draft al raportului de expertiză care cuprindea 278 pagini, 228 anexe și concluziile pentru obiectivele 1-5, pe un suport de stocare a datelor – memori-stick. Susține că la această dată a fost fixat un nou termen de finalizare a celorlalte obiective, respectiv data de 15.01.2007 și i-a fost achitată o parte din onorariul ce i se cuvenea.

Precizează că la data de 21.12.2006 a fost convocată la doamna procuror T. C. M., care a informat-o că inculpatul M. V. și-a ales un expert parte, ocazie cu care aceasta a solicitat expertului parte să contribuie la punerea la dispoziție a materialului documentar necesar pentru finalizarea raportului de expertiză.

Susține că începând cu acest moment și până în luna februarie 2007 i-au fost puse la dispoziție un număr de încă 106 dosare, iar până în luna mai 2007 a mai primit încă 19 dosare.

Arată că nu a putut respecta termenul fixat de 15.01.2007 întrucât nu au fost depuse documente privind societatea N...

Precizează că din data de 21.12.2006 până în anul 2015 nu a mai avut nicio legătură cu expertul parte.

Susține că în perioada 2007-2008 a avut mai multe discuții cu doamna procuror cu privire la stadiul lucrărilor în dosarul nr.../.../.../2005, însă aceasta nu i-a mai fixat alt termen scris. Arată că și în perioada 2009-2015 a mai purtat discuții

cu doamna procuror referitor la lucrarea de expertiză dispusă în cauză, atunci când discuta despre alte lucrări dispuse de aceasta în alte cauze.

Precizează că în luna octombrie 2014 a pierdut datele fixate pe suportul electronic din lucrarea .../.../.../2005 și nu a informat-o pe doamna procuror T. C. crezând că poate să le recupereze din calculatoarele pe care le avea.

Arată că în luna februarie 2015 a fost chemată de către doamna procuror T. C. care a întrebat-o cu privire la stadiul lucrărilor. Doar la acel moment a informat-o că a pierdut datele din lucrare, ocazie cu care aceasta i-a predat toate datele pe care le avea încă din 2006 în calculatorul său și a fixat termen de finalizare a raportului de expertiză 10 zile. Susține că pe baza datelor puse la dispoziție de doamna procuror a finalizat raportul de expertiză în aproximativ 30 de zile după ce în prealabil a luat legătura telefonic și prin e-mail cu expertul parte, care nu a formulat obiecțiuni și nici nu s-a prezentat pentru a semna raportul de expertiză.

A mai arătat că din 2006 până în prezent a avut un volum foarte mare de muncă, respectiv a efectuat aproximativ 63 de expertize mari dispuse atât de organele de urmărire penală cât și de instanța de judecată. Susține că a mai fost desemnată ca expert de doamna procuror C. T. și în alte două cauze, în care i-au fost fixate termene de soluționare, pe care le-a respectat.

Chiar dacă a avut un volum atât de mare de muncă, precizează că nu a solicitat renunțarea la efectuarea acestui raport de expertiză, pentru că acesta era finalizat în proporție de 90%, lucrările fiind stagnate și din cauza faptului că nu a primit niciodată documentația privind societatea N... SRL.

Menționează faptul că a mai lucrat la acest raport de expertiză și în 2010 și susține că singura cauză care a determinat tergiversarea lucrărilor o constituie volumul mare de muncă cu care s-a confruntat în toată această perioadă.

Cu ocazia audierii, martora T. M., expert în cadrul Corpului de Experți CECCAR B..., arată că la data de 21.12.2006 a fost desemnată expert parte în

[REDACTED] [REDACTED]
dosarul penal nr. .../.../.../2015, pentru societățile N... și N..., din partea inculpatului M. L. V., ocazie cu care, în prezența pârâtei și a expertului desemnat în cauză, s-a angajat că o să facă toate demersurile pentru a depune documentele necesare efectuării expertizei. Confirmă că a predat pârâtei la data de 19.01.2007 aceste documente, conform înscrisului existent la fila 520 dosar. Arată că nu i-a fost comunicat de către expertul desemnat în cauză proiectul raportului de expertiză întocmit la sfârșitul anului 2006. De asemenea, precizează că expertul desemnat nu a propus niciun mod de lucru, privind studierea dosarului în vederea elaborării raportului de expertiză contabilă. Susține că la începutul anului 2007 a luat legătura telefonic cu doamna expert T. A. care a invocat că are un volum foarte mare de muncă. Învederează că din acest moment și până la data de 02.03.2006 nu a fost niciodată contactată de expertul desemnat și nici de către organele de urmărire penală. Arată că la data de 02.03.2015 a fost contactată telefonic de către doamna expert T. A. care i-a adus la cunoștință că până la data de 09.03.2015 trebuie predat raportul de expertiză. Precizează că la data de 17.03.2015 a primit raportul de expertiză, care avea un nr. de 670 de pagini și anexe. Susține că în data de 18.03.2015 a fost contactată de către doamna procuror care i-a solicitat ca până la data de 21.03.2015 să se prezinte la B... și să semneze raportul, respectiv să depună opinia separată. Arată că la data de 20.03.2015 a depus la DIICOT o adresă prin care a arătat că dat fiind intervalul de timp atât de scurt nu a avut timp să studieze raportul de expertiză și nici să formuleze opinie separată.

Consideră că lăsarea în nelucrare a cauzei și efectuarea raportului de expertiză după o perioadă de 9 ani a prejudiciat interesele clientului său deoarece actele solicitate de la ANAF B... la data de 25.03.2015, care erau necesare apărării sale și care nu au fost solicitate de către organele de anchetă sau de către expertul desemnat, nu au mai putut fi obținute, fiind depășit termenul de păstrare de 10 ani, conform Nomenclatorului transmis de Arhivele Naționale ale Statului.

Cu ocazia audierii, martorul A. O. C., ofițer de poliție în cadrul IGPR – DCCO, a arătat că la sfârșitul anului 2014 a fost delegat de către pârâtă să efectueze acte de urmărire penală în dosarul penal nr. .../.../P/2005. Confirmă că urmărirea penală a fost finalizată în cauză încă din perioada 2006-2007, cu excepția raportului de expertiză. Nu cunoaște care sunt motivele pentru care nu a fost finalizat la timp acest raport de expertiză, însă susține că au existat discuții cu privire la finalizarea acestuia între pârâta procuror și martora T. A.

Cu ocazia audierii, martorul M. D., ofițer de poliție în cadrul IGPR – DCCO, a arătat că a fost delegat de către pârâtă să efectueze acte de urmărire penală în dosarul penal nr. .../.../P/2005 încă de la începutul cercetărilor în această cauză. Susține că în perioada 2006-2007 s-a administrat aproape întregul probatoriu în cauză, cu excepția raportului de expertiză care a fost dispus în anul 2006. Confirmă că actele contabile privind SC N... au fost predate expertului desemnat cu întârziere. Susține că a asistat la mai multe discuții care au avut loc între pârâtă și expert, ocazie cu care pârâta a solicitat finalizarea raportului de expertiză.

Referitor la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. h) din Legea nr.303/2004, Secția reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 99 lit. h din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, constituie abatere disciplinară nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor ori întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, din motive imputabile.

Potrivit art. 62 alin 1 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Ministerul Public își exercită atribuțiile în temeiul legii și este condus de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, iar potrivit alin. 2 al aceluiași articol, procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor

legalității, imparțialității și controlului ierarhic.

Conform art. 8 din Codul de procedură penală, care reglementează caracterul echitabil și termenul rezonabil, organele judiciare au obligația de a desfășura urmărirea penală și judecata cu respectarea garanțiilor procesuale și a drepturilor părților și ale subiecților procesuali, astfel încât să fie constatate la timp și în mod complet faptele care constituie infracțiuni, nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil.

Aceste obligații sau îndatoriri sunt prevăzute și în Hotărârea nr.328/2005 pentru aprobarea Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor, dar ca standarde de conduită a acestora, conform cu onoarea și demnitatea profesiei, procurorii fiind obligați să-și îndeplinească cu competență și corectitudine îndatoririle profesionale, să respecte îndatoririle cu caracter administrativ stabilite prin legi. Din aceleași dispoziții rezultă că procurorii sunt datori să depună toate diligențele necesare în vederea îndeplinirii lucrărilor repartizate, cu respectarea termenelor legale, iar în cazul în care legea nu prevede, înăuntrul unor termene rezonabile (art.12 și 13).

Potrivit art.6 alin.(1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană învinuită de săvârșirea unei infracțiuni are dreptul să obțină, într-un termen rezonabil, o decizie definitivă cu privire la temeinicia și legalitatea acuzației ce i se aduce. Instanța europeană a făcut sublinierea, de principiu, că scopul acestui text al convenției este ca persoanele aflate în această situație „să nu rămână multă vreme, nejustificat, sub o asemenea acuzație”.

Curtea a făcut precizarea că aprecierea caracterului rezonabil al duratei unei proceduri judiciare (care include și perioada soluționării cauzei în faza de urmărire penală, ca fază a procesului penal) trebuie făcută în fiecare cauză în parte, în funcție de circumstanțele sale, precum și prin raportare la criteriile consacrate în materie

de jurisprudența Curții.

De asemenea, respectarea termenului rezonabil de soluționare a cauzelor reprezintă, dintr-un alt punct de vedere, unul dintre indicatorii privind evaluarea profesională, respectiv eficiența activității desfășurate de procuror.

În lipsa unor criterii prevăzute de lege în funcție de care să se stabilească caracterul imputabil al nerespectării dispozițiilor legale referitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor, respectiv într-un termen rezonabil, se vor avea în vedere toate aspectele care țin de activitatea profesională desfășurată de procuror în perioada de referință și în raport de care să se constate, în concret, dacă această conduită este sau nu imputabilă acestuia, respectiv durata efectivă a procedurii judiciare, complexitatea cauzei ce constituie obiectul acțiunii disciplinare, numărul total de dosare aflate în curs de soluționare, volumul de activitate al procurorului etc.

Din situația prezentată anterior, Secția constată că doamna procuror T.C. M. a tergiversat soluționarea dosarului penal nr. .../.../P/2005, în lipsa unor motive temeinice, ceea ce a avut ca efect prelungirea în mod nejustificat a procedurii în faza de urmărire penală a procesului penal.

Astfel, Secția reține că pârâta a primit spre soluționare dosarul nr. .../.../P/2005 la data de 17.11.2005.

În cauză au fost puse sub învinuire 21 de persoane, iar față de 3 dintre acestea au fost dispuse măsuri preventive, în sarcina acestora reținându-se infracțiuni foarte grave, respectiv constituirea unui grup infracțional organizat, evaziune fiscală, folosire de acte falsificate la autoritățile vamale și spălare de bani, prejudiciul stabilit de Garda Financiară – Comisariatul General fiind de 86.705.369.520 Lei.

Secția constată că pârâta a demarat cercetările în cauză imediat după ce dosarul i-a fost repartizat.

Astfel, în anul 2006 a efectuat acțiuni complexe de administrare a probatoriului cum ar fi: ridicarea de înscrisuri, solicitarea de relații de la autoritățile

cu atribuții de control și verificare, perchezitii domiciliare și informatice, ridicarea de medii de stocare. Aceasta a dispus chiar și măsuri asiguratorii, în scopul recuperării prejudiciului cauzat.

La data de 01.09.2006, în vederea lămuririi cauzei sub toate aspectele, pârâta a dispus efectuarea unei expertize financiar contabile, iar în anul 2007 a procedat la efectuarea unei comisiei rogatorii în Republica M...

În consecință, Secția constată că la sfârșitul anului 2007 urmărirea penală era finalizată, cu excepția raportului de expertiză.

În ceea ce privește expertiza financiar contabilă, Secția constată că pârâta a dispus efectuarea acesteia la data de 01.09.2006, ocazie cu care a fixat termen ca termen de soluționare data de 15.10.2006, termen care nu a fost respectat de către expertul desemnat în cauză, martora T. A.

De asemenea, mai reține faptul că, la data de 21.12.2006, pârâta a admis cererea formulată de învinuitul M. L. V. și a dispus numirea în calitate de expert parte al acestuia pe doamna T. M.

Secția mai constată faptul că expertului desemnat în cauză i-au fost predate de către pârâta în perioada 2006 -2007, în mai multe rânduri, actele contabile ale societăților comerciale implicate în cauză.

Secția, având în vedere declarația pârâtei, coroborată cu declarația martorei T. A., reține că la data de 12.12.2006 expertul desemnat în cauză a predat pârâtei un draft al raportului de expertiză, în format electronic, cu această ocazie fiind fixat un nou termen de soluționare, la data de 15.01.2007. Mai constată că încă din anul 2007 raportul de expertiză a fost realizat în proporție de 90% și, cu toate acestea, a fost finalizat abia în anul 2015. Într-adevăr expertul desemnat în cauză confirmă faptul că în luna octombrie 2014 a pierdut datele fixate pe suportul electronic din lucrarea .../.../D/2005 și nu a informat-o despre acest aspect pe doamna procuror T. C.

Secția constată că pârâta a aflat despre acest incident abia în luna februarie

2015, când a solicitat expertului să se prezinte la parchet, ocazie cu care i-a pus în vedere să finalizeze expertiza în 10 zile. Pentru a putea efectua expertiza, pârâta a predat expertului desemnat toate datele pe care le deținea încă din anul 2006. Nici acest termen de soluționare a expertizei nu a fost respectat, expertul desemnat întocmind expertiza după aproximativ 30 de zile.

În consecință, **Secția reține că pârâta nu a luat măsurile necesare care să asigure îndeplinirea obligațiilor stabilite în sarcina expertului desemnat în cauză.**

Astfel, Secția constată o lipsă de fermitate din partea doamnei procuror T. C. M. în luarea măsurilor legale care se impuneau pentru soluționarea cu celeritate a cauzei, respectiv sancționarea conduitei expertului desemnat, în situația în care acesta nu a întocmit raportul de expertiză în termenul stabilit, aceasta având posibilitatea de a proceda la aplicarea amenzii judiciare, în conformitate cu dispozițiile art. 283 Cod procedură penală.

Dispozițiile art. 283 pct. 4 Cod procedură penală reglementează abaterile judiciare săvârșite în cursul procesului penal. Astfel, legiuitorul prevede sancționarea cu amendă judiciară de la 500 lei la 5.000 lei, a următoarelor abateri: lit. c) tergiversarea de către expert a îndeplinirii sarcinilor primite;

Neaplicarea sancțiunilor legale în astfel de cazuri dovedesc lipsa de fermitate a procurorului și constituie o încurajare a participanților la proces pe linia neîndeplinirii obligațiilor, aceștia din urmă observând că nu se dispun măsuri concrete de constrângere.

Această lipsă de fermitate decurge din aceea că, deși dispozițiile legale obligă organele de urmărire penală să ia toate măsurile necesare în vederea soluționării cu celeritate a cauzei și a finalizării urmăririi penale într-un termen rezonabil, cu toate acestea, în cauză, nu au fost identificate împrejurări justificative pentru lipsa de implicare și rol activ de care trebuia să dea dovadă pârâta în impulsionarea

procedurilor judiciare.

Având în vedere durata mare a procedurii în soluționarea dosarului penal nr..../.../P/2005, Secția apreciază că se impunea un management foarte riguros din partea pârâtei, astfel încât derularea procedurii să se realizeze într-un ritm care să asigure celeritatea în soluționarea și instrumentarea cauzei într-un termen rezonabil.

În raport de perioada îndelungată în care pârâta a lăsat în nelucrare această cauză (perioada 2008 – 2015), în condițiile în care la începutul cercetărilor au fost dispuse masuri preventive față de 3 persoane, Secția reține că această atitudine profesională a pârâtei reprezintă o exercitare necorespunzătoare a atribuțiilor judiciare prevăzute de legi și regulamente, de natură a afecta drepturile procesuale ale părților precum și soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

Apărările formulate de pârâtă, în sensul existenței unor motive obiective, respectiv volumul foarte mare de activitate (aceasta desfășurând atât activități specifice funcției de conducere pe care o deținea, precum și de soluționare a dosarelor în regim de urmărire penală proprie), specificul activității serviciului (infracțiuni privind macrocriminalitatea economică; grup organizat etc.) în condițiile unei scheme de procurori subdimensionată, circumstanțe deși reale, nu justifică nerespectarea dispozițiilor referitoare la soluționarea cu celeritate a cauzei, întrucât tocmai acest mod deficitar de instrumentare a dosarului de către pârâtă, pe o perioadă foarte mare de timp, suprapus pe un număr ridicat de alte sarcini pe care le avea de îndeplinit în virtutea funcției de conducere pe care o deținea, coroborat cu dosarele penale ce i-au fost repartizate spre soluționare, a condus la o supraîncărcare a acesteia, cu consecința tergiversării cauzei și nesoluționării acesteia într-un termen rezonabil.

Volumul mare de muncă în condițiile unei scheme subdimensionate de personal nu o exonerează pe pârâta procuror de răspunderea disciplinară, această împrejurare putând avea, eventual, caracterul unui element de circumstanțiere.

Secția reține că este inexplicabil și nejustificat faptul că în perioada 2008-2015, adică 7 ani, pârâta nu a făcut niciun demers în vederea finalizării urmăririi penale, chiar dacă, așa cum susține, fapt confirmat și de martorul T. A., a mai întrebat-o, în mod ocazional, despre stadiul lucrării, în condițiile în care raportul de expertiză era finalizat în proporție de 90% încă din perioada 2006-2007.

Din datele statistice privind volumul de activitate al DIICOT - Structura Centrală reiese că, în perioada 2009-2014, doamna procuror T. C. M. a avut repartizate spre soluționare un număr de 121 dosare; a soluționat 37 dosare din care 11 rechizitorii; a dispus trimiterea în judecată a 238 inculpați dintre care 97 în stare de arest preventiv; a dispus într-un număr de 86 de cauze declinare/conexare.

Având în vedere volumul de activitate al întregului colectiv de procurori care și-au desfășurat activitatea neîntreruptă de urmărire penală în cadrul Serviciului de combatere a criminalității economico-financiare, în perioada 2009-2014, rezultă că gradul de încărcătură al pârâtei a fost mult peste cel mediu al procurorilor DIICOT, fiind practic procurorul cu cel mai mare volum de activitate.

Cu toate acestea, dat fiind circumstanțele reale care au dus la tergiversarea soluționării dosarului penal nr..../.../P/2005, Secția apreciază că nu se poate reține că volumul de activitate și complexitatea cauzelor pe care pârâta le avea spre soluționare pot constitui o cauză care să determine caracterul scuzabil al încălcării normelor procedurale precizate anterior.

Față de toate aceste împrejurări, Secția constată că fapta pârâtei procuror care nu a luat nicio măsură legală care să asigure îndeplinirea la termenele stabilite sau, în lipsa acestora, într-un termen rezonabil a obligațiilor ce reveneau în sarcina expertului desemnat în cauză, cu consecința prelungirii nejustificate în timp a duratei de instrumentare a cauzei, se circumscrie laturii obiective ale abaterii disciplinare prev. de art.99 lit h din Legea nr.303/2004.

În ceea ce privește apărarea formulată de pârâtă, în sensul că nu este îndeplinită cerința esențială a acestei abateri disciplinare, respectiv caracterul repetat al nerespectării dispozițiilor legale privind soluționarea cu celeritate a cauzelor ori întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, Secția reține următoarele: legiuitorul a prevăzut două modalități alternative de săvârșire a acestei abateri disciplinare. Într-adevăr, prima modalitate vizează nerespectarea dispozițiilor legale privind soluționarea cu celeritate a cauzelor, însă, în cea de a doua ipoteză este reglementată modalitatea privind întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor în cadrul aceluiași dosar penal pe care procurorul îl are spre soluționare, întrucât acesta este obligat, în virtutea rolului său activ, să ia toate măsurile legale în vederea administrării, în termenul legal sau în lipsa acestuia într-un termen rezonabil, a întregului material probatoriu, în scopul lămuririi cauzei sub toate aspectele.

De asemenea, pârâta în apărarea sa a invocat faptul că Inspecția Judiciară a indicat în acțiunea disciplinară doar încălcarea noilor norme de procedură penală, care au intrat în vigoare în data de 01.02 2014, împrejurare față de care, dată fiind complexitatea cauzei și timpul scurs de la intrarea acestora în vigoare nu se poate reține în sarcina sa săvârșirea acestei abateri disciplinare.

Cu privire la acest aspect, Secția va avea în vedere faptul că dispozițiile privitoare la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, ca și obligație profesională a procurorului, erau reglementate și anterior intrării în vigoare a noului cod de procedură penală, respectiv în Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (art. 91), Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor (art. 12 și 13) și art. 6 CEDO. De asemenea, art. 1 din vechiul cod de procedură penală reglementa scopul procesului penal, respectiv constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, iar conform art. 4 din vechiul cod de procedură penală organele de urmărire penală aveau obligația să aibă rol activ în desfășurarea procesului penal, împrejurare față de care nu se poate reține

că pârâtei i se impută nerespectarea unor norme care nu erau în vigoare la data săvârșirii faptei. Situația este similară și în cazul abaterilor judiciare, acestea fiind reglementate și de vechiul cod de procedură penală, respectiv art.198 pct.4 lit c – tergiversarea de către expert a îndeplinirii însărcinărilor primite se sancționează cu amendă judiciară de la 500 lei la 5000 lei.

Sub aspectul laturii subiective, Secția reține că vinovăția pârâtei procuror în săvârșirea faptei este dovedită și rezultă din modul în care acesta a gestionat soluționarea dosarului penal nr..../.../P/2005, respectiv din felul în care a înțeles să-și îndeplinească obligația de a aplica dispozițiile legale ce se impuneau pentru soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

În concret, vinovăția pârâtei rezultă din conduita pasivă adoptată de aceasta pe parcursul soluționării cauzei, care a așteptat, fără a lua nicio măsură, 7 ani pentru finalizarea raportului de expertiză, în condițiile în care acesta era realizat în proporție de 90% încă din anul 2006.

Toate acestea conduc fără echivoc la concluzia că atitudinea psihică a pârâtei față de acțiunile sale a fost aceea de prevedere a rezultatelor faptelor sale pe care, chiar dacă nu le-a urmărit, a acceptat producerea lor.

Nerespectarea dispozițiilor procedurale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzei, reprezintă o deficiență profesională caracteristică de exercitare a atribuțiilor specifice funcției care încalcă dreptul părților consacrat de art. 21 din Constituția României și de art. 6 pct. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Fapta, astfel cum a fost reținută, contravine și prevederilor art.91 din Legea nr.303/3004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, potrivit cărora procurorii sunt obligați să rezolve lucrările în termenele stabilite și să soluționeze cauzele într-un termen rezonabil, în funcție de complexitatea acestora.

Conduită adoptată de către pârâta procuror a avut consecințe asupra

27

dreptului recunoscut părților de a beneficia de soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

În consecință, Secția apreciază că din probatoriul administrat în cauză **rezultă că neluarea unor măsuri care să asigure îndeplinirea la termenele stabilite, sau în lipsa acestora într-un termen rezonabil, a obligațiilor ce reveneau în sarcina expertului desemnat în cauză, cu consecința prelungirii în timp a duratei de instrumentare a cauzei, sunt imputabile doamnei procuror T. C. M. și întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare.**

Potrivit art. 99 lit. t) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, constituie abatere disciplinară exercitarea funcției cu gravă neglijență, iar potrivit art. 99¹ din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, există gravă neglijență atunci când judecătorul sau procurorul nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual.

În considerarea elementelor care definesc conținutul acestei abaterii disciplinare trebuie să se constate existența unei conduite culpabile a magistratului în exercitarea funcției, prin încălcarea, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil a normelor de drept material ori procesual.

Referitor la cea dintâi condiție, care se circumscrie laturii obiective a abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. t) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, starea de fapt reținută în cuprinsul acțiunii disciplinare evidențiază încălcarea de către pârâta procuror a responsabilităților specifice funcției, respectiv o încălcare a normelor legale privitoare la soluționarea dosarului penal nr. .../.../P/2015 într-un termen

rezonabil, responsabilități concretizate în cerința imperativă a dispozițiilor art. 91 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, art. 12 și 13 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, art. 6 CEDO, art. 8 Cod de procedură penală și art. 283 alin.4 lit. c Cod de procedură penală.

Având în vedere probatoriul administrat în cauză, Secția constată că urmărirea penală a fost finalizată în dosarul penal nr. .../.../P/2005 încă de la sfârșitul anului 2007, cu excepția raportului de expertiză. Relativ la raportul de expertiză reține că deși acesta a fost realizat în proporție de 90% încă din perioada 2006 - 2007 acesta a fost finalizat abia în anul 2015. Din anul 2008 și până la începutul anului 2015 în cauză nu au fost efectuate alte acte de urmărire penală și nici nu au fost luate de către pârâta procuror măsurile legale care se impuneau pentru urgentarea finalizării raportului de expertiză.

În consecință, Secția apreciază că fapta săvârșită de pârâta procuror, care nu și-a exercitat corespunzător atribuțiile specifice funcției, neluând măsurile legale care se impuneau în scopul soluționării cauzei într-un termen rezonabil, se circumscrie elementului material al laturii obiective a abaterii disciplinare prevăzută de art.99 lit. t) teza a II-a din Legea nr.303/2004, în cauză fiind dovedită existența unor încălcări a normelor de drept procesual.

Sub aspectul laturii subiective, pentru a se constata existența acestei abateri disciplinare este necesar a se avea în vedere noțiunea de „gravă neglijență”.

Astfel, în ceea ce privește forma de vinovăție constând în „gravă neglijență”, se reține că pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, grav, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

În consecință, pentru a se putea reține „grava neglijența” este necesar ca procurorul să manifeste o conduită de încălcare flagrantă a unor îndatoriri elementare profesionale, cu consecințe grave asupra înfăptuirii actului de justiție.

De asemenea, Secția reține că prin folosirea sintagmei „gravă neglijență”, legiuitorul a stabilit gradul culpei ca fiind cel al „culpei lata”.

Culpa este gravă atunci când autorul a acționat cu neglijență sau imprudență pe care nici persoana cea mai lipsită de dibăcie nu ar fi manifestat-o față de propriile interese.

Culpa gravă nu comportă intenția de a face rău, prezentând doar o gravitate particulară: aceea a unui act grav, neglijență evidentă, pe care nici omul cel mai puțin avizat nu ar comite-o.

Diferența dintre culpa ușoară și culpa gravă se reduce la a delimita prudența de imprudență și diligența de neglijență.

Acest criteriu de ordin obiectiv trebuie completat și cu elemente de ordin subiectiv ce țin de împrejurările în care a fost comisă fapta.

În consecință, în raport de materialul probator administrat în cauză, **Secția reține că modalitatea în care pârâta procuror a înțeles să își exercite atribuțiile de serviciu nu este expresia gravei neglijențe în exercitarea funcției.**

Astfel, Secția constată că doamna procuror pe lângă atribuțiile ce au decurs din exercitarea funcției de conducere în cadrul Serviciului de prevenire și combatere a criminalității economico-financiare al DIICOT – Structura Centrală a mai îndeplinit și alte activități, respectiv soluționarea dosarelor de urmărire penală, majoritatea în regim de urmărire penală proprie. În aceste condiții, Secția reține că pârâta este procurorul care a avut în perioada 2009 – 2004 cel mai mare volum de activitate comparativ cu procurorii care și-au desfășurat activitatea în cadrul acestui serviciu, în aceeași perioadă.

De asemenea, Secția mai reține că pârâta a fost de bună credință, având încredere deplină în expertul desemnat în cauză.

Cu toate că nu a mai fixat niciun termen după data de 15.01.2007, din probatoriul administrat în cauză rezultă că pârâta, în diferite împrejurări, respectiv

cu ocazia discutării altor expertize dispuse în alte cauze în care a fost desemnat același expert, a discutat cu acesta și despre expertiza dispusă în dosarul penal nr. .../.../P/2015, expertul asigurând-o că va finaliza raportul de expertiză.

Având în vedere declarația martorului T. A., Secția constată că singurul motiv pentru care expertul nu a efectuat la timp raportul de expertiză îl constituie volumul mare de activitate al acestuia și nicidecum nepredarea la termen a tuturor actelor contabile aparținând societăților comerciale implicate în cauză sau ivirea incidentului privind pierdea anumitor date de către expert, care nici măcar nu a fost cunoscut de către pârâtă.

De asemenea, Secția constată că pârâta a pus la dispoziția expertului desemnat toate actele pe care acesta le-a solicitat, iar în momentul în care a aflat de dispariția anumitor date, a pus la dispoziția expertului toate datele pe care aceasta le deținea în calculatorul său, tocmai pentru a fi efectuată expertiza în cauză.

În consecință, Secția reține că la prelungirea procedurilor în această cauză a contribuit și comportamentul expertului desemnat, care nu a respectat termenele stabilite inițial de către pârâtă iar, ulterior, cu toate că a discutat cu aceasta despre stadiul raportului de expertiză și a dat promisiuni în sensul finalizării acestuia, nu a făcut nici un demers până la începutul anului 2015.

Secția reține ca și plauzibilă susținerea pârâtei în sensul că în cauză nu se impunea schimbarea expertului. Astfel, Secția constată că reluarea întregii activități în condițiile în care raportul de expertiză a fost realizat în proporție de 90% încă din perioada 2006 - 2007 și a necesitat un volum foarte mare de activitate datorită complexității cauzei ar fi fost inutil și ar fi dus tot la tergiversarea cauzei.

Secția reține faptul că la scurt timp după depunerea raportului de expertiză, pârâta a finalizat urmărirea penală și a dispus trimiterea în judecată a unui număr de 15 inculpați pentru săvârșirea, în concurs real, a infracțiunilor de constituire a unui

grup infracțional organizat, evaziune fiscală, folosire de acte falsificate la autoritățile vamale și spălare de bani.

În ceea ce privește termenul de prescripției răspunderii penale, Secția constată că doar în ceea ce privește infracțiunea de evaziune fiscală acesta se împlinește la sfârșitul anului 2016, pentru celelalte fapte termenul fiind mult mai lung, dar în acest moment cauza se află pe rolul instanței de judecată.

De asemenea, Secția constată că pârâta a instituit în cauză măsuri asiguratorii, în scopul recuperării prejudiciului cauzat, care au subzistat până la momentul sesizării instanței de judecată.

Față de împrejurările anterior indicate, ținând cont de faptul că pârâta este unul dintre procurorii cu cel mai mare volum de activitate din cadrul DIICOT, în condițiile unei scheme de procurori subdimensionate și, nu în ultimul rând, având în vedere și competența materială a acestui serviciu, Secția constată că în sarcina pârâtei procuror nu se poate reține o gravă neglijență în exercitarea funcției, împrejurare față de care, în cauză, nu sunt întrunite elementele constitutive ale acestei abaterii disciplinare sub aspectul laturii subiective.

În consecință, relativ la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. t) teza a-II-a din Legea nr. 303/2004, modificată și republicată, Secția va respinge acțiunea disciplinară formulată de Inspekția Judiciară împotriva pârâtei procuror T. C. M., ca neîntemeiată.

La individualizarea sancțiunii ce se va aplica în condițiile art. 100 din Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prev. de art.99 lit. h din același act normativ, Secția va avea în vedere împrejurările, gravitatea concretă precum și consecințele faptei săvârșite de pârâta procuror.

Astfel, Secția va avea în vedere că valoarea socială lezată o reprezintă relațiile sociale referitoare la realizarea activității de justiție, în sensul larg al

acestei noțiuni, care presupun, pe lângă organizarea și funcționarea în limitele legii a organelor judiciare și îndeplinirea corectă a actului de justiție, pe planul raportului juridic de muncă aceste relații transpunându-se în obligații și îndatoriri profesionale ale procurorilor, stabilite prin legi și regulamente.

De asemenea, se va avea în vedere că la temporizarea procedurii judiciare a contribuit și comportamentul expertului desemnat în cauză.

În procesul de apreciere a individualizării sancțiunii nu trebuie pierdute din vedere sau minimalizate consecințele directe, imediate, ale faptelor magistratului, astfel cum au fost reliefate de probele administrate în cauză, constând în încălcarea dreptului recunoscut părților de a beneficia de soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

Secția reține că doamna procuror T. C. M. are o vechime în profesie de 18 ani și 7 luni. Din fișa de evaluare a activității profesionale, rezultă că la ultima evaluare a obținut calificativul „foarte bine”. Aceasta nu a contestat starea de fapt reținută în sarcina sa în acțiunea disciplinară, însă se consideră nevinovată pentru motivele anterior invocate.

De asemenea, se va avea în vedere faptul că doamna procuror T. C. M. a avut în perioada 2009-2014 cel mai mare volum de activitate din cadrul serviciului a cărei activitate o și coordona, aceasta exercitând funcția de șef al Serviciului de combatere a criminalității economico-financiare dar și faptul că prin nesoluționarea acestei cauze într-un termen rezonabil s-a adus atingere imaginii și prestigiului justiției.

Este adevărat că la aplicarea sancțiunii instanța trebuie să aibă în vedere, alături de circumstanțele reale identificate de cercetarea judecătorească și circumstanțele personale ale pârâtului, dar în cazul de față consecințele negative ale abaterilor disciplinare au prioritate prin gravitatea lor.

Ținând cont de toate aceste împrejurări, reținând gravitatea faptei, dată

fiind perioada îndelungată de timp în care aceasta a tergiversat soluționarea cauzei, și urmările produse, Secția apreciază că se justifică aplicarea față de pârâtă a unei sancțiuni mai ușoare.

Ca urmare, având în vedere că sancțiunea are ca scop imediat îndreptarea celui care a comis o abatere disciplinară, dar în același timp constituie și un mijloc de prevenție atât pentru cel sancționat, cât și pentru societate, Secția apreciază că față de disp.art.100 lit.a) din Legea nr.303/2004, republicată, se impune aplicarea față de pârâta T. C. M. a sancțiunii constând în "avertisment" pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Văzând și dispozițiile art.48 și art.49 alin.(2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată,

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite în parte acțiunea disciplinară formulată de Inspecția Judiciară împotriva doamnei T. C. M., procuror șef al Serviciului de prevenire și combatere a criminalității economico-financiare din cadrul DIICOT – Structura Centrală.

În baza art.100 lit.a) din Legea nr.303/2004 republicată, aplică doamnei T. C. M., procuror șef al Serviciului de prevenire și combatere a criminalității economico-financiare din cadrul DIICOT – Structura Centrală, sancțiunea disciplinară constând în „*avertisment*” pentru săvârșirea abaterii disciplinare prev. de art.99 lit.h) din Legea nr.303/2004 republicată.

Respinge acțiunea disciplinară formulată de Inspecția Judiciară împotriva doamnei T. C. M., procuror șef al Serviciului de prevenire și combatere a

[REDACTED] [REDACTED]
criminalității economico-financiare din cadrul DIICOT – Structura Centrală, pentru
săvârșirea abaterii disciplinare prev. de art.99 lit.t) teza a II-a din același act
normativ, ca neîntemeiată.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile, de la comunicare, la Completul de 5
Judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Pronunțată în ședință publică astăzi, **11 noiembrie 2015.**

**Președinte,
Procuror**

**Procuror
Procuror
Procuror
Procuror**

